

Käyttöturvallisuustiedote FORPRIME

Päiväys: 18.10.2009
Edellinen päiväys: 14.10.2008

1. Kemikaalin ja sen maahantuojan tai muun toiminnanharjoittajan tunnistustiedot

Kauppanimi: Forprime
Käyttötarkoitus: Louhintaräjähdyksine.
Valmistaja: OY FORCIT AB
 PL 19
 FIN-10901 HANKO
 FINLAND
 Puh. +358 (0)207 440 400 Fax. +358 (0)207 440225
 Sähköposti: forcit@forcit.fi
Hätäpuhelinnumero: +358-(0)207 440 400

2. Vaarallisten ominaisuuksien kuvaus

Seoksen luokitus: E; R2; T; R23/24/25; R33
Vaarat: Räjähävää iskun, hankauksen, avotulen tai muun sytytyslähteen vaikutuksesta. Erittäin myrkyllistä hengitettynä, nieltynä ja joutuessaan kosketuksiin ihon kanssa. Kumulatiivisten vaikutusten vaara. Tiedot tuotteen myrkyllisyydestä koskevat lähinnä ei-patrunoidun tuotteen käsittelyä.

3. Koostumus ja tiedot aineosista

Kuvaus Cyclotrimetyylitrinitramiini -pohjainen räjähdysaine.
Vaaralliset aineosat: Cyclotrimetyylitrinitramiini

Aineosan nimi	Pitoisuus	CAS-nro	Varoitusmerkit; R-lausekkeet
Cyclotrimetyyli-trinitramiini	65-85 %	121-82-4	E, T; R2- 23/24/25E; R33

4. Ensiapu

Hengitys:	Lääkärin hoito välttämätöntä mikäli ilmenee oireita kuten palokaasujen hengittämisestä johtuvaa hengityselinten ärsytystä. Tuotava potilas raittiiseen ilmaan mahdollisimman nopeasti, ja otettava yhteyttä lääkäriin. Mikäli potilas on tajuton, hänet on pidettävä ja kuljetettava kylkiasennossa. Annettava happea mikäli se on tarpeen. Jos hengitys lakkaa, annettava tekohengitystä. Palokaasuja hengittäneiden henkilöiden oireet eivät välttämättä ilmene heti. Potilaat tulisi pitää lääkärin tarkkailun alaisena vähintään 48 tunnin ajan.
Iho:	Riisu saastuneet vaatteet. Pestävä iho vedellä, otettava yhteyttä lääkäriin mikäli tarpeen.
Roiskeet silmiin:	Huuhdottava runsaalla vesimäärällä, otettava yhteyttä silmälääkäriin mikäli tarpeen.
Nieleminen:	Huuhdeltava suu runsaalla vedellä, otettava yhteyttä lääkäriin.

5. Ohjeet tulipalon varaan

Yleistä:	Tulipalon leviäminen tuotteeseen estettävä kaikilla mahdollisilla tavoilla.. Jos tuote on vaarassa syttyä tai palaa: Räjähdysvaara, ei sammutusryityksiä. Järjestettävä riittävä evakuointi ja varoitettava lähiympäristöä räjähdysvaarasta.
Eriyiset altistumis- vaarat tulipalossa:	Tulipalossa tai kuumuudessa (yli 200 °C) voi muodostua myrkyllisiä / haitallisia kaasuja ja hajoamistuotteita kuten typen oksideja ja hiilimonoksidia. Räjähdysvaara. Keuhkopöhön vaara.

6. Ohjeet onnettomuuspäästöjen varalta

Ohjeet henkilövahinkojen estämiseksi:	Vältettävä ihokosketusta ei-patruroidun tuotteen kanssa. Huolehdittava riittävästä ilmanvaihdosta tai käytettävä tarvittaessa hengityssuojainta.
Ohjeet ympäristövahinkojen estämiseksi:	Estettävä aineen imeytyminen maaperään, vesialueisiin ja viemäreihin.
Puhdistusohjeet:	Kerättävä hajallaan olevat patruunat käsin ja räjähdysmassan jäämät sopivilla kipinöimättömillä työkaluilla. Laitettava merkittyihin, suljettaviin pakkauksiin, hävitettävä viranomaisten vaatimalla tavalla.

7. Käsittely ja varastointi

Käsittely:	Huolehdittava riittävästä ilmanvaihdosta. Eristettävä kuumista pinnoista ja sytytyslähteistä. Vältettävä mekaanista rasitusta ja käytettävä kipinöimättömiä työkaluja.
Varastointi:	Varastoitava kuivassa, viileässä, lukitussa paikassa.
Eriytyiset käyttötavat:	Käsittelyssä ja varastoinnissa on noudatettava kansallisia määräyksiä.

8. Altistumisen ehkäiseminen ja henkilösuojaimet

Altistuksen raja-arvot: -

Työperäisen altistuksen torjunta: On käytettävä hengityssuojainta mikäli pölyvaara. Suojakäsineiden ja suojalasien käyttö ei välttämätöntä jos aine on patruunoitu tai pakattu. Kädet pestävä aina ennen taukoja ja työpäivän päätteeksi.

9. Fysikaaliset ja kemialliset ominaisuudet

Olomuoto:	Massa muovipatruunoissa.
Väri:	-
Haju:	Hajuton
Sulamislämpötila:	Ei koske
Hajoamislämpötila:	190°C
Räjähdysvaara:	Voimakas isku, hankaus tai kuumennus, erityisesti >200 °C suljetussa tilassa
Suhteellinen tiheys:	1,4 g/cm ³
Liukoisuus:	Veteen: liukenee huonosti Rasvaliukoisuus: Cyclotrimetyylitrinitramiini liukenee esim. sykloheksanoniin

10. Stabiilisuus ja reaktiivisuus

Vältettävät olosuhteet:	Räjähdysvaara iskun, hankauksen, avotulen tai muun sytytyslähteen vaikutuksesta.
Vältettävät materiaalit:	Voimakkaat emäkset ja hapot. Tuotteeseen ei saa päästää sekoittumaan vieraita materiaaleja.
Haitalliset hajoamistuotteet:	Tulipalossa tai kuumennettaessa yli 200 °C, typen oksidit ja hiilimonoksiidi.

11. Terveysvaikutuksiin liittyvät tiedot

Kokemusperäinen tieto vaikutuksista ihmisiin:	Patrunoimattomana myrkyllistä joutuessaan kosketuksiin ihon kanssa, hengitettynä tai nieltynä. Aine imeytyy ihon läpi. Huurujen hengittäminen, aineen suuhun joutuminen tai ihoon imeytyminen voi aiheuttaa kouristuksia, yskää, päänsärkyä, huimausta ja tajuttomuutta.
--	--

12. Tiedot kemikaalin vaarallisuudesta ympäristölle

Ekotoksisuus:	> 50 mg/l, EC LC50 Kala 96h: 3,6 mg/l EC50 Daphnia 48h: >15 mg/l Laji: D.magna
Kulkeutuminen:	Vesiliukoiset aineet voivat kulkeutua pohjavesiin heikentäen niiden laatua.
Pysyvyys ja hajoavuus:	BOD7 0,02 g/g, COD 0,35 g/g, BOD7/COD 0,06.
Biokertyvyys:	BCF: 4,7 Log Pow = 0,86

13. Jätteiden käsittely

Hävittäminen:	Jätteet ja räjähdysaineella tahraantuneet pakkaukset tulee hävittää kansallisten määräysten mukaan. Puhdistamattomia tyhjiä pakkauksia tulee käsitellä samalla tavalla kuin tuotetta sisältäviäkin.
----------------------	---

14. Kuljetustiedot

YK - numero:	0042
Pakkausryhmä:	-
Pakkaustapa:	P116
ADR/RID - luokka:	1
Luokituskoodi:	1.1D
Nimitys rahtikirjassa:	Räjähdyttimet, ilman räjäytysnallia (+ kaupan nimi, katso kohta 1)
IMDG - luokka:	1.1D

Käyttöturvallisuustiedote FORPRIME

Päiväys: 18.10.2009
Edellinen päiväys: 14.10.2008

EMS - numero: F-B, S-Y
ICAO/IATA-luokka: Ilmakuljetus kielletty

15. Kemikaaleja koskevat määräykset

Varoitusetiketti: Pakkaus merkitty Liikenneministeriön edellyttämällä merkinnöillä. Räjäh-teisiin ei sovelleta kemikaaliasetuksen (13.6.2001/555) 1 §:n mukaan 15 ja 16 §:ssä tarkoitettuja päällyksen turvallisuutta ja merkintöjä koskevia vaatimuksia

Muut määräykset: Tuotteen käyttöön, kuljetukseen ja varastointiin on olemassa erityislainsäädäntöä, jota tulee noudattaa.

16. Muut tiedot

R-lausekkeet: R2: Räjäh-tävää iskun, hankauksen, avotulen tai muun sytytyslähteen vaikutuksesta.
R23/24/25: Myrkyllistä hengitettynä, joutuessaan iholle ja nieltynä.
R33: Terveydellisten haittojen vaara pitkäaikaisessa altistuksessa.

Käyttörajaukset: Jos tuotetta käytetään tuotetiedon suosituksista poikkeaviin tarkoituksiin on sen sopivuus tarkastettava OY FORCIT AB:n teknisestä asiakaspalvelusta.

Lisätietoja: Tuotetieto saatavana OY FORCIT AB:ltä (yhteystiedot kts. kohta 1.) Muita lisätietoja www.forcit.fi.
Tämä tiedote perustuu tämänhetkiseen parhaaseen tietämykseen. Sitä ei kuitenkaan tule pitää takuuna kuvattujen tuotteiden tietyistä ominaisuuksista tai niiden soveltuvuudesta erityisiin käyttötarkoituksiin. Koska näiden tietojen ja ohjeiden käyttö sekä tuotteen käyttöolosuhteet eivät ole meidän valvonnassamme, käyttäjän velvollisuutena on määritellä olosuhteet tuotteen turvalliselle käytölle.